

Transcript radio-uitzending SRC FM (13-02-25)

Cor Vermeulen (SRC): Ja, we horen daar vaak in het nieuws, we moeten van het gas af. En WarmMolenDijkzicht uit Culemborg, die wil daar nu echt werk van gaan maken. En mijn gasten zijn vanavond namens WarmMolenDijkzicht, Rinus le Mahieu en Hellen Basari. Goedenavond en welkom hier in de studio.

Cor: Hellen, wat is precies eigenlijk WarmMolenDijkzicht en waar houden jullie mee bezig?

Hellen: Wij zijn een buurtinitiatief van actieve bewoners die zich willen inzetten voor een gezamenlijke warmtevoorziening.

Cor: Ja, en om hoeveel huishoudens gaat het dan zo'n beetje?

Hellen: Het gaat om zo'n 1100 woningen, met name huizen.

Cor: Ja, en het is dus specifiek voor de woonwijken Molenzicht en Dijkzicht begrijp ik dus.

Hellen: Klopt, ja.

Cor: En ja, hoe is dit initiatief eigenlijk ooit ontstaan?

Hellen: Er zijn een aantal bewoners geweest in de wijk en zij gingen gezamenlijk isoleren vanuit een project van de energiecoöperatie Vrijstad Energie, Minder op de meter. En die bewoners dachten eigenlijk we willen wel meer dan alleen isoleren kunnen we ook niet samen bekijken of het mogelijk is om in de toekomst van het gas af te gaan.

Cor: Ja er zijn natuurlijk al heel veel mensen individueel bezig met bijvoorbeeld de warmtepompen enzovoort. Maar jullie zoeken duidelijk iets collectiefs. Waarom iets collectiefs?

Rinus: Nou, wij denken dat we het met elkaar beter kunnen doen dan wanneer je dit echt aan een marktpartij overlaat. Beter in de zin van, wij denken goedkoper, maar ook duurzamer in de zin van ook dat het beter werkt. En het wordt onze eigen oplossing. Dus we hebben meer inspraak allemaal. We kunnen een oplossing kiezen waar we allemaal achter staan.

Cor: Ja en wat zijn dan de mogelijkheden voor zo'n collectieve warmtevoorziening? Waar moet ik dan aan denken?

Rinus: Nou ja, vroeger dacht je aan een warmtenet. Dat is dat er warm water door de buurt heen wordt getransporteerd. Inmiddels zijn er ook andere oplossingen in beeld. Bijvoorbeeld dat we water uit de lek halen in de zomer en dat opslaan. En dat met een temperatuur van 10-15 graden door de wijk transporteren. En dat iedereen daar zelf met zijn eigen warmtepomp warmte uithaalt om zijn huis mee te verwarmen. Dat kan efficiënter en beter dan met de huidige lucht-water installaties die je vaak ziet. Met zo'n buitenunit die dan de warmte uit de lucht haalt en dan in het huis brengt.

Cor: Ja, dat is best nog een aardige uitdaging volgens mij om zoiets voor elkaar te krijgen.

Rinus: Ja, want tot onze stomme verbazing kwamen we er eigenlijk achter dat die 1100 huizen in onze wijk, als je daar een gemeenschappelijke voorziening mee maakt, dat het eigenlijk een van de grotere projecten in Nederland zelfs is. En je praat toch over investeringen in de orde van tientallen miljoenen die je moet aandoen om dit allemaal draaiend te maken. Ja, dat is echt een grote klus, dat klopt.

Cor: Ja, en je zei al, water uit de lek halen, dat is toch iets innovatiefs eigenlijk, he?

Rinus: Ja, aan de ene kant wel, andere kant valt het wel mee. Bijvoorbeeld in heel veel landen om ons heen hebben ze al lang dit soort oplossingen. Ik weet dat bijvoorbeeld het gemeentehuis van Zurich al misschien wel 70 jaar verwarmd wordt met water uit de rivier die er onderdoor stroomt. Dus nee, het is niet nieuwe technologie, maar het is wel nieuw om dat op deze schaal in Nederland zo toe te passen.

Cor: En mensen die kunnen meedoen zijn dat alleen mensen met een koopwoning of ook huurders zijn?

Hellen: Zowel mensen met een koopwoning als huurders. We hebben ook een samenwerkingsovereenkomst met Kleurrijk wonen. We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen.

Cor: Want die medewerking heb je wel nodig en van zo'n woningcorporatie als je inderdaad ook huurders de mogelijkheid wil geven om dat te gaan doen.

Hellen: Klopt ja en we hebben uiteraard ook de gemeente waar we mee samenwerken.

Cor: En als huurwoningen dat gaan doen, zijn de kosten dan voor de bewoners of gaat Kleurrijk Wonen dat daar aan mee betalen?

Hellen: Daar zijn we nog over in gesprek.

Cor: Dat is ook het grote voordeel van zo'n collectieve voorziening. Je hebt invloed op de oplossingen die je bedenkt en wat je gaat doen.

Rinus: Ja, dat was voor mij ook de motivatie om hierin te stappen. Dat ik dacht, kijk, als we dan toch van dat gas af moeten, dan heb ik liever een oplossing waar ik zelf ook achter kan en wil staan. En waarbij ik niet overgeleverd ben aan een marktpartij die op winst belust is en waar ik mijn warmte van moet betrekken. Want je kan niet zo makkelijk wisselen. Dus laten we dan samen iets maken waar we ook allemaal voor kiezen. Dat is ontzettend belangrijk, wat van ons is.

Cor: Ja, ik heb begrepen dat de gemeente Culemborg ernaar streeft om in 2040 helemaal aardgasvrij te zijn. Ja, dan zou dit project natuurlijk een mogelijk mooie eerste stap kunnen zijn.

Rinus: Ja, dat klopt. Kijk, er is een heel proces gaande in Nederland. Nederland als geheel wil in 2050 van het gas af zijn. Culemborg heeft die ambitie iets hoger gesteld, wij willen in 2040. De gemeente is nu plannen aan het maken hoe ze dat voor elkaar denken te krijgen. Die plannen moeten eind dit jaar klaar zijn. En in feite helpen wij de gemeente nu door met onze wijken al een stuk van die plannen invulling te gaan geven. We lossen in feite in die zin een probleem van de gemeente.

Cor: Ja, zo'n bewonersinitiatief dat zijn werk doet kan heel welkom zijn natuurlijk. Ja Rinus, die grote vraag van dit soort projecten is natuurlijk haalbaar en betaalbaar. Hebben jullie daar al enig zicht op?

Rinus: Ja, we hebben in het vooronderzoek een eerste berekening gemaakt. En daaruit bleek dat het inderdaad haalbaar en betaalbaar zou moeten zijn. Maar er zijn natuurlijk heel veel details die we nog niet kennen en we hebben ook wel een aantal uitgangspunten. De eerste daarvan eigenlijk is dat we een oplossing willen hebben die niet meer kost dan in feite wat je nu uitgeeft aan warmte. Het tweede is dat het natuurlijk betrouwbaar moet zijn. We willen in de winter niet in de kou zitten. En met die uitgangspunten denk ik dat hij nog steeds wel haalbaar zijn. Maar het zal wel een uitdaging zijn om het allemaal voor elkaar te krijgen.

Cor: Een dergelijk project is natuurlijk alleen maar succesvol als er zoveel mogelijk mensen meedoen. Hoeveel mensen moeten de minimaal de wijk meedoen om dit project van de grond te krijgen?

Hellen / Rinus: Ik geloof dat op 70% ja hangt een beetje van de oplossing af. Het hangt van de techniek af ook.

Cor: Maar toch wel in ieder geval meer dan de helft die mee moet doen, anders gaat het niet lukken. Ja, en de eerste stap is natuurlijk om bewoners zo goed mogelijk te informeren. En hoe gaan jullie dat doen?

Hellen: We hebben deur aan deur bij 1100 woningen een kaart in de bus gedaan. Met warme groeten uit Molen- en Dijkzicht. Met een mooie foto van de wijk. Heel herkenbaar, denken we, voor de bewoners.

Cor: Ik kan me best voorstellen dat er heel veel vragen spelen bij mensen meer zo van ja zou goed willen weten waar ze aan gaan beginnen.

Hellen: Klopt ja, en we hebben ook op de kaart een QR-code naar een enquête, die is ook via de website te vinden. En daarmee peilen we eigenlijk al de eerste wensen van bewoners. Dus dat geeft ons een beetje een beeld van hoe staan mensen in dit initiatief.

Cor: Ja, stel dat straks 70% van de mensen zegt we gaan meedoen. Ja, dan moet natuurlijk het plan gerealiseerd worden. Hoe gaat dat gebeuren? Neemt u een leverancier in de arm of gaan jullie het op andere manieren organiseren?

Rinus: Nou, om te beginnen is de bedoeling dat we medio dit jaar een zogenaamd buurtwarmteplan klaar hebben. In feite zou daarin moeten staan hoe we het voor elkaar denken te gaan krijgen om dit initiatief te gaan uitrollen door de buurt heen. Daaraan voorafgaand laten we natuurlijk de opties die we hebben al doorrekenen door de aannemers. Dus we hebben al een beter zicht op wat de prijzen zijn. Als het allemaal de goede kant op gaat, dan hebben we natuurlijk nog afspraken te maken met allerlei belanghebbenden zoals water uit de lek halen, dat heb je met Rijkswaterstaat te maken, het Geldersch Landschap, het waterschap. Er moet een plek komen waar het pomphuis komt te staan, er moet stroom zijn, dus er moet van alles geregeld worden. Op een gegeven moment heb je geld ook nog nodig, we moeten financiers om de tafel. Er moet een warmtebedrijf opgericht gaan worden. Het is echt een hele klus allemaal. En ja, dan zou het moeten gaan lopen. En dan zou na een verloop van een paar jaar, zouden we de oplossing moeten hebben. Maar als je praat over, en wanneer heb ik dan warm water in mijn huis? Nou, het zou me niet verbazen als het nog een jaar of vijf zou kunnen duren hoor. Eerlijk gezegd, alles met elkaar.

Cor: Ja, je zegt er moet een warmtebedrijf opgericht worden. Jullie gaan niet met een commerciële partij in zee?

Rinus: Nee, het moet onze oplossing worden. En wij moeten met z'n allen eigenaar worden van de oplossing. Dus het wordt ook ons warmtebedrijf. Iedereen is... Het wordt een soort coöperatie.

Cor: Ja. En nu zijn er misschien luisteraars die nieuwsgierig zijn geworden en misschien behoefte er maar meer informatie. Hoe kunnen ze met jullie in contact komen?

Hellen: Ze kunnen naar de website, dus warmmolendijkzicht.nl. We hebben een e-mailadres warmmolendijkzicht@gmail.com. we zijn ook op Instagram te vinden en op Facebook.

Cor: Ik wil jullie bedanken voor je komst, ontzettend veel succes met jullie plannen en hou ons op de hoogte.

Hellen / Rinus: Gaan we doen, dank je wel.